

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din, Tedenska
izdaja za celo leto 50 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23, Tel.
25-52, Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27, Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo, —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11959.

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Liubliana, petek 19. maja 1939

Cena posamezni številki din 150

Tudi nočemo biti pesimisti

»Politika« piše v svojem poročilu o naši notranji politični situaciji, da je na poti k sporazumu in sodelovanju nastal le kratek zastoj, ki nikakor ne pomeni prekinjenja razgovorov in ki tudi ne bo dolgo trajal. Pogajanja za sporazum da so že prišla v zaključno fazo in dosežen da je že velik napredek. Zastoj, ki je nastal, da more biti le koristen, da se morejo nekatera vprašanja še bolje proučiti. Delo za sporazum pa se mora nadaljevati, ker ni sporazum le neka trenutna potreba ali le zahteva te ali one strankarske kombinacije, temveč je program državne politike, ki hoče, da se doseže zadovoljstvo Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Tudi z druge strani smo slišali, da moremo presojati delo za sporazum z optimizmom in da je tu vsak pesimizem napačen. Na to moramo odgovoriti, da smo na sporazum vedno gledali le z optimizmom in da drugače na sporazum sploh ne moremo gledati. Naše mnenje je bilo vedno eno in isto, da se sporazum mora skleniti, da ni prav nobenega važnejšega vprašanja v naši notranji politiki, kakor je sporazum. Napisali smo celo, da smatramo sporazum za preskusni kamen o državniški sposobnosti naših politikov, pa tudi o njih patriotizmu.

Kajti jugoslovanski politik, ki ne bi bil za sporazum, ta ne more biti pravi patriot, pa naj se odeva v še tako kričeče narodne barve. Ta politik ima svoje posebne strankarske ali osebne račune, ta je pri teh računih na patriotizmu pozabil.

Sporazum je za nas nujnost, ker je sporazum cement naše državne skupnosti ter ona nepremagljiva obrambna črta naše nacionalne neodvisnosti, ki daje nam vsem moč, da moremo obraniti svojo svobodo tudi v najbolj kritičnih časih. Na obrambni črti sporazuma bo vedno ponosno plapolala jugoslovanska zastava, ker jo bodo enako navdušeno branili Srbi, Hrvati in Slovenci.

Iz globine svoje narodne zavesti mi zato verujemo v sporazum, pa tudi v njegovo moralno silo. Zato pa tudi želimo, da se ta sporazum čimprej sklene, zato smo proti vsakemu odlašanju sporazuma. Vemo, da se sporazum, ki naj drži za vse čase, ne more skleniti kar čez noč, vemo pa tudi to, da sklenitev sporazuma tudi ni takšna težava, kakor bi nekateri hoteli dovedati. Saj je bistvo sporazuma v tem, da nam vsem olajša življenje in zato mislimo, da tudi ne bo težko najti podlago, ki je v ta namen potrebna.

Zato tudi ne slišimo radi besede, da je treba še nekatera vprašanja proučevati, ker smo prepričani, da je že vse zadostno proučeno in prečiščeno in da je potrebna le še dobra volja in — sporazum je tu.

Pomisli je treba tudi to, da ni vseeno, s kakšnim tempom se sklene. Če se sklene hitro, če se njegove blagodejne določbe začno hitro in energično uveljavljati, potem bo nov duh prežl vse prebivalstvo in narodna volja se bo uveljavila v potenci, ki bo visoko dvignila življenjsko silo vse države in vseh treh narodov. Predolgotrajno razpravljanje pa more

zmanjšati dobro voljo na eni ali na drugi strani, a tudi ubiti vero v sporazum. Da je to res, dokazujejo pač najbolj pozivi, da moramo spremljati prizadevanja za sklenitev sporazuma z optimizmom.

Toda s pesimizmom mi teh pri-

zadevanj sploh ne bi mogli spremljati, ker če bi gledali s pesimizmom, bi se morali s strahom vprašati, kaj bo, če ne bo sklenjen sporazum. Odkrito rečemo, da se sploh ne upamo pogledati v brezno, ki bi se odprlo pred nami, če bi sporazum propadel. Ta nesreča se

ne sme dogoditi in trdno verujemo, da se tudi ne bo zgodila. Ne moremo si misliti, da bi bil le en odgovorni politik v Jugoslaviji, ki bi se upal prevzeti odgovornost, da je preprečil sporazum.

Sporazum se mora skleniti in zato se naj sklene čimprej!

trebo, da privabi tuje obiskovalce, ki jim je priznana 40%no znižanje vozni na francoskih železnica, brezplačen vizum in 10%no znižanje v letalskem prometu. Zнала pa je tudi organizirati skupinske obiske iz raznih držav in obiske odličnikov in ministrov. Iz skandinavskih držav in iz Anglije je privabila delegacije industrialcev in trgovcev.

»Foire de Paris«

Velesejem ima urejene tudi razstave pokrajinskih panog gospodarstva, zlasti za živilsko industrijo. Prav ta del učinkuje najmočnejše na obiskovalce iz totalitarnih držav, kakor je tudi ves sejem močnejši dokaz za prednosti liberalnega proti avtarkičnemu gospodarstvu. Vendar je treba omeniti tudi znatni delež, ki ga ima na tej razstavi največja vojna industrija, to je obramba proti zračnim napadom in plinom in ki obsega bogato vrsto izdelkov. Novosti v tej panogi so razstavile tudi mnoge tuje države, zlasti Nizozemska.

Dnevni dogodki imajo tako živo vez z dvigom francoske industrije, ki ni napredovala samo s temi, marveč hkrati z najbolj stalnimi mirovnimi izdelki. Francija nam je dokaz za premoč držav s svobodno trgovino in svobodnim gospodarstvom. Seveda pa je Francija v izredno ugodnem položaju za dotok tujega kapitala iz ogroženih držav, kakršnih pogojev nima nobena druga obrobna država.

Posojila Suzorja občinam in banovinom

Ravnateljstvo Suzorja je na svoji seji dne 17. in 18. t. m. razpravljalo o celi vrsti prošenj za posojila dolgoročnih hipotekarnih posojil občinam in banovinom. Končno so bila odobrena naslednja posojila:

Občini Prelog 600.000 din za 20 let za razširjenje elektrarne.

Koroški Beli 400.000 din za 10 let za novo šolo.

Občini Hvar 2.000.000 din za 20 let za razne investicije.

»Merkurju« 1.500.000 din za 10 let za dovršitev sanatorija v Zagrebu.

V načelu so bila odobrena naslednja posojila:

Občini v Dugi Resi 1.500.000 din za vodovod in šolo.

Ljubljani 4.000.000 din za 15 let za šolo na Viču.

Obč. v Vlasotinceh 500.000 din za elektrarno.

Savski banovini 10.000.000 din za 20 let za elektrifikacijo banovine.

Savski banovini 6.500.000 din za 10 let za gimnazijsko poslopje v Gospiću, 1.600.000 za 10 let za podkovsko šolo v Zagrebu.

Drinski banovini 12.000.000 din za 30 let za ureditev kopališč ter 15.000.000 za dovršitev bolnišnic.

Zagrebski občini 30.000.000 za razna poslopja.

Moravski banovini 20.000.000 za ureditev Niške banje.

Dravski banovini 43.000.000 za 30 let za modernizacijo in spopolnitev bolnišnic.

Socialna ustanova delavstva je postala veledajalec posojil samoupravam. Ali ne bi bilo prav, če bi tudi gospodarska podjetja tu dobila kredite?

Milijonški promet – a davčna prostost

Bilanca Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnic

Kot gospodarski ljudje smo veseli vsakega napredka, ker je vsak napredek v korist celote. Tako bi tudi z največjim priznanjem poročali o lepem uspehu, ki ga dosegajo zlasti nabavljalne zadruge drž. nameštencev, če bi bili ti uspehi doseženi v enaki in lojalni konkurenčni borbi. Druga pa je stvar, kadar vidimo, da nekatera podjetja pod pezo davčnih bremen propadajo, istočasno pa se morejo ponasati druga podjetja, ki so dejansko tudi pridobitna podjetja, z velikanskimi dobički, ker ne plačujejo davkov, oz. jih ne plačujejo v tej meri ko druga podjetja. Toda država mora imeti svoje dohodke, prav tako jih morajo imeti banovine in občine. Če pa eno podjetje ne plača tega, kar bi po svojem prometu moralo, potem morajo naravno plačati za to podjetje druga podjetja.

Višek krivice pa je v tem, da morajo plačati več davkov baš ona podjetja, ki od konkurence davčno privilegiranih in še z drugimi ugodnostmi blagoslovljenih podjetij najbolj trpe. Da so ta privilegirana podjetja ustanovljena na združni podlagi, daje tej krivici še zlasti trpek značaj. Ali je morda smisel združne misli v tem, da s privilegiji ubija eksistenco drugim ljudem? Nobene še tako bobneče fraze o visokih zaslugah združništva te suhe konstatacije ne izbrišejo. Združni ideologi, ki bi to poskušali, so izgubili bitko že v naprej.

Po teh uvodnih konstatacijah naj navedemo v živo ilustracijo nekaj števk o zaključnih računih »Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnic«, kakor jih je objavil »Zadrukar«.

Ko vsi trgovci tožijo o vedno manjšem krogu odjemalcev, more naša zadruga konstatirati, da je število njenih združnikov naraslo od 7896 na 7955. Skoraj 8000 rednih in zanesljivih odjemalcev! Kateri trgovci se more s takšnim številom ponasati! Kje je v Sloveniji podjetje, ki bi moglo navesti takšne številke.

Denarni promet je bil ogromen ter so združne blagajne prejele 48,28, izdale pa 48-08 milijona din. Promet je torej znašal le nekaj manj ko 100 milijonov din.

Kako velikansko podjetje je Nabavljalna zadruga železničarjev, se vidi iz tega, da se samo vrednost manufakturnega blaga ocenja s 3.589.076 din, špecerije in drugega blaga pa s 4.101.097 din.

Enako velike so tudi vse druge postavke. Vsaka postavka govori o milijonskem podjetju, ki prekaša vse druge veletrgovine v Sloveniji.

Pri tako velikanskem prometu in pri tako velikih davčnih olajšavah in drugih ugodnostih raste seveda tudi premoženje zadruge,

ki je vedno bolj z milijoni obdarjena.

Tako se navaja vrednost njenih zalog s 7.744.000 din, dolžniki so dolžni nad 10 milijonov, ki pa so zajamčeni s plačili, nepremičnine so izkazane s 3,28 milijona, premičnine po odpisih z 1-72 milijona, nadalje ima zadruga razne fondе v višini 7,47 milijona din in še niso navedene vse njene premoženjske postavke.

Kosmati dobiček zadruge znaša nič manj ko 4.670.855 din ter bi delniška družba pri takšnem dobičku plačala okoli 2 milijona din davka. Nabavljalna zadruga pa je te skrbi rešena in namesto nje bodo morali izpadek pri davkih praviti skupaj drugi davkoplačevalci. Čisti dobiček zadruge je neznačen, celih 35.072 din, zato pa je režija izkazana s skoraj 4 milijoni dinarjev. Ta visoka številka pač jasno dokazuje, kako dobro gredo zadruzi posli, ker le zelo zelo rentabilna podjetja si morejo privo-

ščiti tako drago režijo. Sicer pa bi bilo tudi zanimivo izvedeti, zakaj je ta režija tako visoka.

Mislimo, da deset in deset milijonsko premoženje Nabavljalne zadruge in njen skoraj stotomilijonski promet dovolj jasno dokazujeta, da zadruzi ni več treba tako zelo segati pod pazduho z raznimi privilegiji in da bi mogla pri tako sijajni finančni podlagi dobro delati tudi brez privilegijev. Kaj pa naj na vse zadnje rečejo drugi davkoplačevalci, ki morajo odšteti svoje zadnje solde na davkarji, če vidijo takšno prizanesljivost do podjetij, ki se v milijonih kar kopljejo!

Ni mogoče in ni mogoče zagovarjati, da uživajo davčne privilegije velepodjetja z velikanskim premoženjem v času največje napetosti davčne dolžnosti. Zato pa je le eno pravilno: da se vsi davčni privilegiji odpravijo, da velja za vsa podjetja popolna davčna enakopravnost!

Francosko gospodarstvo ozdravljeno

Emigrantska podietnost kopiči bogastvo Francije

Nič ni sveta tako presenetilo v teh dneh mednarodne gospodarske ali bele vojne kot nagli podpis francoskega mirovnega posojila v znesku šestih milijard frankov, ki je bilo podpisano v enem dopoldnevu. Ta tranša mirovnega posojila pa je dosegla tolikšen uspeh nedvomno tudi zaradi zboljšanja v vsem francoskem gospodarstvu, čeprav je njen glavni namen zagotovitev miru in čeprav je za privlačnost posojila pomembna tudi izredno visoka, 5%na obrestna mera. Splošno zboljšanje gospodarstva se vidi tudi v znatno naraščajoči proizvodnji in povečanju prometa.

Prav te dni, od 13. do 29. maja je odprt univerzalni in internacionalni vzorčni velesejem na robu Pariza. Razstavlja nad 8000 trdk z obsegom skoraj pol milijona kv. metrov razstavne ploskve. Letošnji obisk velesejma je presenetil celo same Versajčane. Med izdelki pa najugodnejše presenečajo vprav posebne vrste blaga in specialni artikli, v katerih sta prej prevladovali Avstrija in Češkoslovaška. Ta industrija se je deloma preselila sem v Francijo z emigranti iz teh dveh držav, deloma pa se je ustanovila po nastalih potrebah potrošnje.

Nove vrste delavnosti in izvoza

Med novo blago se uvrščajo predvsem usnjeni izdelki, igrače,

bižuterija, ki so se prej naročale iz Avstrije in iz Češkoslovaške, od koder so šle po vsem svetu. Francija izdeluje zdaj enakovredne izdelke in po enako ustrezne cene ter te izdelke tudi že izvažajo. To pa samo po zaslugi spretnih emigrantov iz omenjenih dveh držav. Tem krogom se ima Francija zahvaliti tudi za to, da se je v novih industrijah zaposlilo znatno število delovnih moči in da je dobil francoski izvoz nov krepak impulz. »Zaželjena emigracija« se je tu prvič pokazala v vsem svojem pomenu. Ta pomen emigracije pa utegne biti tudi še večji zaradi bojkota nemškega blaga, ki se je pričel po zasedbi CSR na vsem Zapadu in ki se je raztegnil že na nemško, italijansko in japonsko blago. Izredno pa se je povečala s tem izvozna postojanka Francije, ki postaja Meka tujih kupecev iz vsega sveta. Francija je neizmerno mnogo pridobila od izključitve totalitarnih držav iz svetovnega trga.

Da je zboljšanje gospodarstva v glavnem posledica oživiljenega in povečanega izvoza, dokazuje tudi to, ker je domača trgovina še vedno v zastoji. Izvoz pa se je letos v prvih štirih mesecih povečal od lanskih 9.331 milijonov frankov že na 11.770 milijonov, torej za celih 26%. Izvozni promet je dal svoj pečat tudi pariškemu velesejmu, ki je docela njemu prirojen. Seveda je razumela vlada tudi po-

Navodila za kupoprodajo klirinških mark

Narodna banka je razposlala naslednjo okrožnico o kupoprodaji klirinških mark:

»Obveščajo se vsi pooblaščenici denarni zavodi, da morajo od dneva prejema te okrožnice tako pri nakupu kot pri prodaji nemških mark v zasebnem kliringu na domačih borzah, a na račun svojih komitentov (po blagovni in neblagovni osnovi) postopati na isti način, ki je določen z okrožnico dev. št. 29. z dne 28. februarja 1939. za kupoprodajo svobodnih deviz.

Pri tej priliki se opozarja na naslednje:

1. Prijave domačim borzam skupnega povpraševanja in ponudbe po točki 1. in 2. omenjene okrožnice, ko tudi poročilo Narodni banki, se morajo poslati popolnoma ločeno za nemške marke poleg prijav in poročil za svobodne devize.

2. V poročilih, ki se dostavljajo Narodni banki, se moreta ponudba in povpraševanje nemških mark po neblagovni osnovi vršiti v enem znesku brez navedbe posameznih imen kupcev in prodajalcev, na isti način se mora postopati tudi z zneski do 1000 nemških mark na blagovni osnovi.

3. Transakcije se morejo izvesti v smislu t. 3. navedene okrožnice.

4. Terminalske transakcije se morejo opravljati do nadaljnje odredbe samo v višini dnevnih tečajev za promptno blago.

Navodila Narodne banke za izvoz blaga tujega izvora

Narodna banka je izdala naslednjo okrožnico:

V zvezi z okrožnico dev. št. 64. z dne 23. septembra 1935. in dev. št. 74. z dne 23. oktobra 1935. se obveščajo pooblaščenici zavodi, da se morajo pri izdaji potrdil za izvoz blaga, ki je deloma ali popolnoma tujega izvora, ko tudi pri ev. izdaji potrdila za izvoz plemenitih kovin, ravnati po naslednjih navodilih:

1. Potrdila za izvoz blaga tujega izvora (deloma ali v celoti) se smejo izdajati domačim izvoznikom brez predhodnega pismenega dovoljenja Narodne banke, v kolikor gre za izvoz v neklirinške države ter za plačilo v svobodnih devizah, toda proti izročitvi dokumentov za plačilo izvozu istemu pooblaščenemu zavodu.

2. Potrdila za izvoz v klirinške države, v primerih, predvidenih v prejšnji točki, pa se morejo izdajati samo na podlagi predhodno izdanih pismenih dovoljenj Narodne banke. V prošnjah za ta dovoljenja morajo pooblaščenici zavodi navesti na podlagi prejetih obvestil izvoznikov, če gre za blago, ki je deloma ali v celoti tujega izvora, z natančno označbo odstotka kakor tudi z označbo države, iz katere je uvoženo in način, kako je plačano.

3. Potrdila za izvoz plemenitih kovin, brez ozira ali gre za kovine, proizvedene v državi ali uvožene iz tujine, se morejo izdajati izvoznikom samo na podlagi predhodno prejetih pismenih dovoljenj Narodne banke, brez ozira na to, v katero državo se izvozijo.

Ruska težka industrija v I. tromesečju 1939.

Produksijski načrt za surovo železo je bil dosežen v višini 89,7%, za surovo jeklo 90,4%, za valjane proizvode 94,8%, za železne cevi 83,9%, za koks 95,4% in za železno blago do 89,2%.

Komisar skupine za železo in jeklo je konstatiral, da je kapaciteta visokih peči znatno večja in da zato doseženi rezultati niso zadovoljivi.

Komisar v svojem poročilu poziva vse toplotnice, da nujno zboljšajo proizvodnjo tako v kvantitativnem kot tudi kvalitativnem oziru.

Razkrita intriga

Kako zatreti nelegalno krošnjarstvo

Intriga z izmišljotino o bojkotu hrvatskih trgovcev v Sloveniji je definitivno propadla, kakor je razvidno iz članka zagrebškega »Trgovaškega Vjesnika« z dne 13. maja, ki piše:

»Te dni se je razpisalo nekaj resnih listov o nekem »bojkotu hrvatskih trgovcev v Sloveniji«, pa so nekateri mislili, da je v resnici nekaj resnice na tej stvari.

Toda Slovenci so prav tako daleč od misli na bojkot hrvatskih trgovcev, kakor Hrvati od misli bojkota slovenskih trgovcev, eni kot drugi pa smo popolnoma enodušni v borbi proti takšnim »trgovcem«, ki so napravili vso to zmešnjavo ter provocirali pisarjenje o nekem bojkotu hrvatskih trgovcev.

Torej, kaj je na stvari! Ze večkrat smo naglasili, da se v Sloveniji malo bolj pazi na prste raznih krošnjarjev po hišah, kakor pri nas na Hrvatskem in v Slavoniji ter zato v Sloveniji sploh ne morejo biti pravi krošnjarji grozisti, kakor se žal to dogaja na tej strani Sotle. (Škoda, da ni v Sloveniji res tako dobro nadzorstvo nad krošnjarji! — Op. ured.)

Takšen krošnjar po hišah, neki Pavič, ki je bil že nekajkrat kaznovan zaradi neupravičenega krošnjarstva v Mariboru, je, ko so mu zopet enkrat stopili na prste, raznesel vest o »bojkotu hrvatskih trgovcev« v Sloveniji.

Menimo, da bi morali listi, ki so dvignili prah zaradi te stvari, vendar poznati razliko med krošnjarji po hišah in legalnimi trgovci ter ne bi smeli nasesti krošnjarju, ki se skuša zaradi svojih nelegalnih podvigov ter nelegalnega krošnjarenja z blagom, ki ga ne bi smel prodajati, napraviti za »mučenika« za hrvatsko stvar.

Kdaj se bo že nehalo to protizakonito delovanje krošnjarjev?

Nič ni laže, ko tu napraviti red. Krošnjarjem se morajo izdati posebne izkaznice, v katerih mora biti natančno zapisano, kaj smejo prodajati, ne pa samo na kratko navesti »krošnjarsko« ali »kratkoblag«, temveč natančno vrsto za vrsto, pa čeprav bi bilo treba navesti 50 vrst. Zapisano pa mora biti vse, da ne bo prav nikakega dvoma, kaj sme krošnjar prodajati in kaj ne. Če bi bilo potrebno, naj se ti krošnjarji uvrste v dve ali tri skupine z natančno določenimi vrstami blaga, ki ga smejo prodajati. Natančen seznam tega, kar smejo prodajati, se mora dostaviti vsem sreskim načelstvom, občinam in orožniškim postajam, da morejo vsi organi javne uprave nadzorovati, če se ravna krošnjarji po svojih navodilih. Poleg tega se morajo o tem obvestiti tudi vsa združenja trgovcev, da bi mogla ta posredovati, če ne bi znali organi javne uprave obračunati s krošnjarji, ki bi se ne držali predpisov o krošnjarstvu.

Da se zatre protipostavno krošnjarenje, pa nikakor ne zadostuje, da se kaznuje pri nelegalnem krošnjarenju zasačeni krošnjar z denarno globo. Takšne kazni so krošnjarji že vkalkulirali v ceno blaga. Krošnjarji se morajo kaznovati bolj občutno. Poleg določenih denarnih kazni se mora krošnjarjem odvzeti tudi vse blago, ki

ga nosijo s seboj in ki ni vpisano v seznam predmetov, ki jih smejo prodajati. Dokler se ne bo tako postopalo, ne bo niti reda niti mira.

Zaplenjeno blago pa naj se prodaja v korist katere koli socialne ali človekoljubne ustanove, da bodo tako tudi gospodje krošnjarji, za katere se vedno najde neko opravičilo, da krošnjarijo iz socialne bede, tudi enkrat sami nekaj storili za ublažitev te socialne bede. Potem se tudi ne bo dogodilo, da bi se večkrat kaznovani krošnjarji javno predstavljali kot »bojkotirani hrvatski trgovci«.

Za rešitev tega vprašanja ni potrebna nikaka posebna procedura. Ista oblast, ki izdaja dovoljenja za krošnjarstvo, naj odredi tudi prej navedene predpise, pa bo hitro red, če se bodo ti predpisi seveda tudi izvrševali.

Ce se pa ostane pri dosedanjih praksah, t. j., da izdajajo oblasti dovoljenja za prodajo krošnjarskega blaga, potem nikdar ne bo konec krošnjarski nadlogi, ker niti

sami sreski načelniki ne bodo vedeli, kje se začena in neha »krošnjarsko blago«, kaj še, da bi to vedeli nižji organi. Torej ne generalno, temveč podrobno se mora navesti, kaj sme prodajati krošnjar ter se po tem tudi strogo ravnati.

Da se to izvede, ne velja nič, temveč je treba samo malo dobre volje, uvidevnosti in obzirnosti do legalnih trgovcev. Trgovski stan, ki je najteže obremenjen z raznimi davčinami in dajatvami, zasluži pač nekaj več pažnje kakor pa »bojkotirani« in predkaznovani krošnjarji.

K tem predlogom bratskega lista, ki jih v polnem obsegu podpisujemo, bi dostavili še to, da bi bilo potrebno, da bi imeli krošnjarji tudi označene cene za vsako blago. Znano je namreč, da krošnjar v začetku vedno pove čim višjo ceno, tudi desetkratno od resnične, in da vsak silno preplača blago, kdor s to nesolidnostjo krošnjarjev ne računa. Ljudstvu se bo na ta način prihranilo mnogo denarja.

Sklepi Združenja trgovcev v Veliki Gorici

Uprava združenja trgovcev v Veliki Gorici je imela dne 8. maja svojo sejo, ki je sprejela več sklepov, ki zanimajo tudi slovenske trgovce.

Pred prehodom seje na dnevni red, je predsednik Heger v kratkih potezah orisal, kako in iz katerih vzrokov se je ustanovilo Predstavništvo hrvatskih trgovcev. Poudarja, kako škodljivo je bilo, da ni bil povabljen na konferenco Predstavništva tudi Savez udruženja trgovcev savske banovine, ki združuje v svojem okrilju večino trgovskih združenj Hrvatske, Slavonije in Primorja. Zlasti pa bi mogel na tej konferenci zelo mnogo koristiti s svojimi bogatimi izkušnjami predsednik Saveza gospod Ivan Prpić. Nato je predsednik Heger govoril o požrtvovalni borbi Saveza od njegovega nastan-

ka pa do danes za pravice hrvatskega trgovstva ter pri tem zlasti naglasil zasluge, ki si jih je v tem boju pridobil predsednik Prpić. Bil je ščit hrvatskih trgovcev v najbolj težkih dnevih. Nato se je predsednik Heger spominjal tudi zaslug urednika »Trgovaškega vjesnika« ter tajnika Saveza Dragotina Posleka ter predlagal na koncu svojih izjav, da se imenujeta za častna člana združenja predsednik Ivan Prpić ter urednik Dragotin Poslek. Oba predloga je uprava soglasno in z odobravanjem sprejela.

Tajnik Antolić je nato poročal o ustanovitvi Predstavništva hrvatskih trgovcev. Uprava bo delo novega Predstavništva podprla, ker bodo hrvatski trgovci v tesni medsebojni povezanosti z večjim uspehom branili svoje interese.

Pozor trgovci!

Damske in otroške predpasnike iz klota kretona, ripsa in batista kakor tudi razno drugo damsko konfekcijo izdeluje na veliko tvrdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Vse panoge industrijske in obrtniške proizvodnje

bodo zastopane na letošnjem pomladanskem velesojmu od 3. do 12. junija. Zaokrožene celote pa bo tvorilo pohištvo, dalje avtomobili, avtobusi in motorna kolesa, slovanski narodni ženski izdelki, tobačni izdelki, mala obrt in razstava protiplinske obrambe. Tako bo tudi ta velesojmska prireditelja zopet zanimiva in živa. Z namenom, da obišče velesojem, lahko vsakdo odpotuje že 31. maja v Ljubljano, lahko pa tudi kadar koli do 12. junija, vrača pa se kadar koli med 3. in 17. junijem. Če na odhodni postaji kupi poleg cele vozne karte za Ljubljano še rumeno železniško izkaznico za 2 din in obišče velesojem, ima s staro vozno karto in železniško legitimacijo brezplačen povratek.

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo za Ptuj, okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo v četrtek dne 25. maja v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj — Narodni dom.

Politične vesti

Pri otvoritvi zasedanja gospodarskega sveta Balkanske zveze je dejal rom. zun. minister Gafencu med drugim naslednje: »Obžalujemo, da ni med nami tudi zastopnik bolgarskega naroda, čigar navzočnosti smo želeli. Še nadalje si bomo prizadevali, da pričamo Bolgarsko, da njena sodelovanja pri delu Balkanske zveze ne more biti v škodo bodočnosti niti interesom bolgarskega naroda, ki je po sami usodi tako zelo navezan na svoje sosedo.«

V veljavno je stopil sinajski sporazum z dne 16. avgusta 1938. po katerem se znatno omejuje kompetenca donavske evropske komisije v korist Romunije. Nad poslojem komisije vihra sedaj namesto zastave komisije romunska zastava.

O dogodkih v Dobruži je izdala romunska vlada sporočilo, da so bili aretirani Bolgari zločinci in da je bil med ubitimi tudi en Romun. Bivši albanski kralj Zogu je poslal gen. tajniku Zveze narodov protestno brzojavko proti italijanskim zasedbi Albanije.

Kdo sme biti nevtralen? O tem vprašanju razpravlja »Berliner Börsenzeitung« ter pravi, da je za Nemčijo posebne važnosti, kakšno

stališče bodo zavzele nje sosedne države v primeru vojne. Posebno važno je to, če bodo dale sosedne države neprijatelju možnost, da iz njihovega ozemlja nastopa proti Nemčiji. Zunanja politika Nemčije se mora temu prilagoditi. Poljska je že zapustila politiko nevtralnosti. Nadaljnje odredbe Nemčije bodo odvisne samo od tega, katere države se bodo priključile britanski politiki obkroževanja.

Niti Molotov niti Patjomkin se ne udeležita zasedanja Sveta Zvez narodov v Ženevi, kar je jasen dokaz, da hoče Stalin takojšnji odgovor Anglije, če pristane na ruske zahteve ali ne. V Londonu v naglici sestavljajo sedaj odgovor na rusko noto. Ta odgovor bo vseboval naslednje točke: Objavi naj se skupna izjava, da bodo takoj stopile v akcijo Anglija, Francija in Rusija v primeru neizzvanega napada katere njih sosed. Rusija naj zajamči teritorialno nedotakljivost vseh sosednih držav. Anglija in Francija bi takoj priskočile Rusiji na pomoč, če bi bila napadena v izvrševanju svojih obveznosti do sosednjih držav. Sklene se vojaško sodelovanje Francije, Anglije in Rusije ter naj se v ta namen skliče konferenca vseh treh generalnih štabov.

Ti pogoji pa najbrže Rusije ne bodo popolnoma zadovoljili, ker zahteva Rusija sklenitev prave vojaške zveze. Zato tudi v Franciji že pripravljajo posredovalne predloge med Anglijo in Rusijo. Zlasti francoski vojaški krogi silijo na sprejem ruskih predlogov, ker pravijo, da sedaj ni čas za razne diplomatske finise, temveč je treba gledati predvsem na to, da se doseže sodelovanje Rusije.

Francoska vlada je izročila angleški vladi svoje posredovalne predloge za sklenitev pogodbe med Anglijo in Rusijo. V glavnem predlaga, da bi se sklenila med Anglijo in Rusijo enaka pogodba, kakor je sklenjena med Francijo in Rusijo. Listi poročajo, da bo londonska vlada francoske predloge sprejela.

Stališče Poljske glede ruske vojaške pomoči se je sedaj spremenilo, kakor je dejal poljski vojni minister Kasprzycki v razgovoru s francoskim vrhovnim poveljnikom gen. Gamelinom. Zaradi podaljšanja nemško-poljske meje se je strateški položaj Poljske poslabšal. Zato Poljaki ne bi odklanjali, če jim pošlje Rusija na pomoč težko artiljerijo in letalstvo.

Vodja ukrajinske parlamentarne delegacije v poljskem sejmju je izjavil, da se je stališče Ukrajincev popolnoma spremenilo. Ukrajinci so bili silno razočarani, ker je prepuščala Nemčija Karpatsko Ukrajino Madžarski. Ukrajinci so se sedaj orientirali na poljsko stran ter bodo Ukrajinci napeli vse sile, da dosežejo zmosno sožitje s Poljaki v skupni državi.

»Völkischer Beobachter« ostro graja pisavo poluradnega budimpeštanskega »Pester Lloyd«, ki je ob tretji obletnici sedanje poljske vlade napisal simpatičen članek o Poljski. Posebno se glasilo narodnih socialistov jezi, ker je zapisal budimpeštanski list, da je Poljska danes v Evropi element reda in mira.

Litovska vlada je objavila, da ostane Litva še nadalje nevtralna, čeprav je bilo potovanje litovskega generalisima v Varšavo zelo koristno.

Hitler je končal svoje inspekcijsko potovanje ob Siegfriedovi obrambni črti. Značilno je, da nemški listi na široko poročajo o tem potovanju in o nepremagljivosti te črte. Istčasno je tudi Mussolini pregledoval italijanske obrambne črte proti Franciji.

Italijanski zunanji minister grof Ciano odpotuje v soboto v Berlin, kjer bo v ponedeljek podpisal italijansko-nemško vojaško pogodbo.

Nemški veleposlanik v Pápen, ki je prišel v Turčijo prepoznati, ko je bila angleško-turška pogodba v glavnem že dogovorjena, je bil poklican v Berlin na poročanje.

Od severnih držav so odklonile od Nemčije ponujeni nenapadalni pakt Švedska, Norveška in Finska, sprejela ga je le Danska.

Česka milicijska vojska bo štela, kakor poročajo iz Prage, 7000 mož. Oborožena bo s puškami.

V Palestini se je začela splošna židovska stavka, ker so Zidje nezadovoljni z rešitvijo palestinskega problema, kakor jo je predlagala angleška vlada v svoji beli knjigi. Tudi Arabci niso zadovoljni s to rešitvijo in je zato verjetno, da se načrt angleške vlade ne bo mogel izvesti.

Washingtonska vlada namerava ustanoviti posebno ministrstvo za letalstvo. Prvi minister letalstva bo polkovnik Lindbergh.

Angleški, francoski in ameriški mornarji so se izkrcali na otoku Kulangsu, ker je to mednarodno koncesijo zasedla japonska vojska ter začela aretirati ljudi. Odločen nastop zaveznikov vojsk je imel popoln uspeh ter so se japonski vojaki umaknili iz koncesije.

barva, plesira in kemično sušila obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika strelce, vrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Svečano odkritje spomenika dr. Štajmerju

V parku ob Leonišču, kraju, kjer je dr. Edo Štajmer toliko let tako požrtvovalno deloval, je bil v četrtek dopoldne odkrit njegov spomenik, odlično delo kiparja Kalina. Kot zdravnik, zlasti kot nenadkriljiv kirurg, kot človekoljub, ki je storil neizmerno mnogo dobrega za svoje bolnike, kot brezkompromisni narodnjak ter na vse zadnje kot preudaren gospodarski človek, si je pridobil dr. Štajmer toliko zaslug za Ljubljano in za ves slovenski narod, da ni kmalu možno, ki bi tako zelo zaslužil spomenik v Ljubljani kakor on.

Tega se je tudi Ljubljana zavedala in prišla k odkritju njegovega spomenika v tako odličnem številu, da se je jasno videla njena globoka hvaležnost do tega izrednega moža.

Ponosni moremo biti, da je živel v naši sredi takšen mož, kakor je bil dr. Štajmer in zato se bodo ob njegovem spomeniku ustavljali Slovenci vedno z zanosom in z globoko hvaležnostjo.

Pravljica za naše izvoznike

V zadnjem času se je konkurenca na vseh mednarodnih trgih zelo poostrila. Vse države zato skušajo z različnimi olajšavami svojim izvoznikom konkurenco olajšati. Tako je nemška Reichsbanka sporočila nemškemu izvoznikom, da bo v bodoče sprejemala v eskont tuje menice z rokom od 6 mesecev do 1 leta. Izvozniki, ki so prisiljeni, da dajo kredite za več ko 6 mesecev, ne bodo na ta način prišli v finančne težave. Nadalje jim je banka sporočila, da prevzame v bodoče ona riziko za tečajne spremembe. Če je n. pr. dobil izvoznik kredit v holandskih goldinarjih, da bi plačal surovine, a je iz teh surovin predelano blago poslal v drugo državo, kjer ne velja holandski goldinar in se je v tem času tečaj valute v dotični državi spremenil, bo Reichsbanka prevzela riziko za spremembo tečaja. Končno je dovolila Reichsbanka še to ugodnost, da bo zaračunavala izvozniku manjše obresti ko dosedaj, če ne bi bila menica v roku plačana.

Pri nas pa mora izvoznik oddati svoje devize po nižji ceni in plačevati vedno nove izvozne takse. Temu pravijo birokrati: pospeševanje izvoza!

Šolska vodstva

opozarjamo na letošnji pomladanski Ljubljanski velesejem, ki bo od 3. do 12. junija. Velesejem bo v svojem splošnem delu obsegal strojno in kovinsko industrijo, fitno mehaniko, radio in elektro, tehniko, razsvetljavo in kurjavo, bicikle, vozove in šport, poljedelske stroje in orodje, lesno industrijo, pletarstvo, ščelarstvo in igrače, tekstilno industrijo in konfekcijo, čipkarstvo, usnje in konfekcijo, krznarstvo, papir in pišarniške potrebščine, kemično industrijo in fotografijo, živilsko industrijo, stavarstvo, glasbila, steklo, porcelan, keramiko, bižuterijo, razne novosti. Zaokrožene razstave bodo tvorili: Pregled slovenskih narodnih ženskih izdelkov (vezenine, narodne noše in ženska ročna dela), tobačni izdelki Monopolske uprave, avtomobili in motorna kola svetovnih znamk, pohištvo in stanovanjska oprema, mala obrt. Turizem (razstava Turistoprometnega in olepševalnega društva ter občine Novo mesto, gorenjska in dolnjska kmečka hiša v narodnem slogu). Šolskim vodstvom priporočamo, da za najnižji izlet popeljejo mladino na ogled Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. junija.

Opozarjamo na današnji oglaševalni prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Trgovinska pogodba s Francijo

»Službene novine« z dne 15. maja so objavile plačilni sporazum s Francijo, dodatek v konvenciji o trgovini in plovbi, sklenjeni med

Francijo in Jugoslavijo dne 30. januarja 1929. ter trgovinski sporazum.

Plačilni sporazum

določa:

Cl. 1. — Trgovinska plačila med Jugoslavijo in Francijo se plačujejo v svobodnih devizah. Nabava teh deviz se zagotovi brez odlašanja in omejevanja z rezervo, da se izvršujejo predpisi, ki veljajo za njih nabavo.

Kot trgovinska plačila se smatra plačila cene blaga, ki izvira iz ene ali druge države ko tudi postranskih stroškov, t. j. vozarine, zavarovanja in komisij.

Cl. 2. — Jugoslovanska vlada se zavezuje, da bo brez odlašanja in omejevanja, dokler bo izkazovala trgovinska bilanca med obema državama zadovoljivo stanje, dajala potrebna dovoljenja za uvoz in za plačilo proizvodov, ki izvirajo iz Francije in ki so navedeni v seznamu predmetov, podvrženih uvozni kontroli v Jugoslaviji po uredbi z dne 6. aprila 1936. ter kasnejših predpisih.

V primeru, da trgovinska bilanca med obema državama ne bi izkazovala zadovoljivega stanja, more jugoslovanska vlada uporabljati za uvoz francoskega blaga kontrolne odredbe, predvidene v Jugoslaviji z uredbo z dne 6. aprila 1936. ter kasnejšimi predpisi.

Cl. 3. — Smatralo se bo, da je trgovinska bilanca med obema

državama zadovoljiva tako dolgo, dokler znesek francoskih prodaj, včevši tudi alžirske, v Jugoslaviji ne bo presegal 60% zneska jugoslovanskih prodaj v Franciji, včevši tu tudi pokrajino Alžir.

V mesecu po vsakem tromesečju se prouči stanje trgovinske bilance.

Proučevanje se izvršuje na podlagi jugoslovanskih uvoznih statistik ter francoskih in alžirskih ter se pri tem tudi upošteva tečaj, ki se je uporabljal za zamenjavo za čas dotične dobe.

Cl. 4. — Mešana komisija, sestavljena iz francoskih in jugoslovanskih uradnikov, se nalaga, da skrbi za izvajanje tega sporazuma ter da najde vse ukrepe, ki se morajo storiti za okrepitev francosko-jugoslovanskih trgovinskih odnosov, ter zagotovi dejansko vzdrževanje v čl. 3. določenega razmerja.

Mešana komisija se sestane vsake šest mesecev ter kadar bi smatrali vladi za potrebno. Prvi sestanek bo v septembru 1939. Delu komisije morejo prisostvovati tudi strokovnjaki.

Ta sporazum, ki nadomešča plačilni sporazum z dne 14. decembra 1937., stopi v veljavo 1. marca in se more odpovedati v oktobru s koncem decembra 1939.

Dodatek trgovinski konvenciji

Cl. 1. — Lista davščin jugoslovanske carinske tarife, priključene konvenciji o trgovini in plovbi, se dopolnjuje takole:

St. jugosl. tarife

16 1. dateljni z vejami ali v zavoju do 2 kg 60 zlatih din, 2. drugi 30 zl. din carine.

Cl. 2. — Obe stranki sta se sporazumeli, da se razveljavijo davščine, naznačene v naslednjih postavkah jugoslov. carinske tarife, navedene v seznamu, priključnem konvenciji o trgovini in plovbi:

St. jugosl. tarife

247 3. in 4. svinčniki v navadnem lesu, črni in v barvah, svinčniki v drugem lesu ali papirju, črni ali v barvah,

311 prediva česane volne št. 16 in manj: 1. enonitna, dvoali večnitna, surova, beljena, barvana, tiskana ali sploh predelana.

312 prediva česane volne nad 16 št.: eno ali večnitna, surova ali beljena, barvana ali tiskana.

313 prediva iz grebljane volne, enonitna, surova, beljena, barvana, tiskana, dvoali večnitna: surova, beljena, barvana ali tiskana.

314 prediva iz volne, pripravljena za prodajo na drobno: surova, beljena, barvana, tiskana.

648 lokomotive in tenderji.

Cl. 3. — Ta dodatek je sestavni del konvencije o trgovini in plovbi z dne 30. januarja 1929.

Trgovinski sporazum

V želji, da omogočita razvoj trgovinske zamenjave med Jugoslavijo in Francijo, sta odločile obe vladi, potem ko sta ugotovile, da je uvoz jugoslovanskega blaga v Francijo oviran zaradi razlike, ki je med cenami v Jugoslaviji in cenami francoskega trga, da vskladi svoja prizadevanja, da se te ovire premagajo ter sta se sporazumele, da se v ta namen izdajo naslednji ukrepi:

Tar. št.	blago	znesek preferenč. vrnitve carine	kontingenti
1 bis	konji za klanje	00— fr. za stot	4.000 konj
eks 17	suhe klobase in salame . .	420— fr. za stot	200 stotov
34 A	sveža jajca ali konzervirana	47— fr. za stot	3.000 stotov
eks 85	češplje in suhe češplje, 80 kosov in manj na 300 g, suhe češplje v zavojih in zabojih brez oziroma na njih velikost	82/50 fr. za stot	10.000 stotov
	druge	61/50 fr. za stot	10.000 stotov
128 bis	navaden les, lesani ali žagani	00— fr. za tona	65.000 ton
eks 168	kemično suha celulozna kaša	13— fr. za stot	8.000 ton

Na ta način prejete zneske bo jugoslovanska vlada v celoti uporabljala za pospeševanje zamenjave med obema državama.

B. — Poleg tega in ravno tako z uporabo priporočil konference v Stresi, prisilja franc. vlada, da ukine ali zniža na ime preferen-

cialov pod pogoji in v mejah, naznačenih v spodnji tabeli, znesek taks, ki jih morajo plačati uvozniki določenih kontingentiranih proizvodov jugoslovanskega izvora:

tar. post.	blago	fr. stotov
eks 17	svinjsko meso nasoljeno ali prekajeno (tudi gnjat) niš	1.000

eks 17 bis	predelano svinjsko meso nekuhan, prekajeno itd. (tudi gnjat) niš	500
eks 18	zaklana perutnina, nenapolnjena z gomoljiko	2.500
eks 34 A	jajca z lupino razceknjenih v standard zabojih	6.000
eks 80	fižol	20 30.000

Takse, katere morajo plačati uvozniki, ki uporabljajo dovoljenja za uvoz navadnega lesa, se zmanjšajo od 1/50 na 0/80 fr. za stot oz. za naslednje vrste lesa: smreka, macesen, bor, razen belega bora in jelke, vsebovane v št. 128 bis tarife.

C. — Končno ostanejo tudi določila sporazuma z dne 8. decembra 1936 o koruzi v veljavi do 31. decembra 1939.

C. — Sedanje tarifiranje začimb, imenovanih »paprika«, izvora iz določenih držav, se morejo uporabljati tudi za proizvode vrst jugoslovanskega izvora, v kolikor ustrezajo pogojem, predvidenim po carinski tarifi za to tarifiranje.

II.

S svoje strani pa bo jugoslovanska vlada izdala potrebne odredbe, kar se tiče proizvodov, navedenih v čl. I. kakor za koruzo, ovce in ovčje meso, da bodo mogli jugoslovanski izvozniki upo-

Izvajanje trgovinske pogodbe s Francijo glede lesnega izvoza

Na podlagi trgovinske pogodbe s Francijo je izdal minister za trgovino in industrijo dne 24. aprila 1939. odlok, da se začne s 1. aprilom 1939. izvoz navadnega lesa po tar. post. 128 bis franc. uvozne car. tarife in celuloze po tar. post. 168 franc. uvozne car. tar. premira takole:

din 61— za tona navadnega lesa igličarjev, rezanega ali tesanega, v Alžir,

din 102— za tona navadnega lesa igličarjev, rezanega ali tesanega, v francosko metropolo,

din 82— za tona navadnega lesa listarjev, rezanega ali tesanega, v francosko metropolo in v Alžir,

din 18— za 100 kg celuloze, za blago izvoženo v Francijo ali Alžir, tam ocarinjeno in uradno prevzeto.

Te premije se bodo izplačevale po točnejših navodilih, ki jih izda Zavod za pospeševanje zun. trg. v Beogradu, toda pod pogojem, da se morajo pošiljke izvršiti na osnovi njegovega izvoznega dovoljenja in po plačilu predpisane specialne takse, ki znaša:

za navaden les igličarjev, rezan ali tesan, za 1 tona din 2—,

za navaden les listarjev, rezan ali tesan, za 1 tona din 4—,

za celulozo za 100 kg din 1—.

Premije se pa bodo plačevale le za pošiljke do višine v trg. pogodb s Francijo navedenih kontingentov.

Da se premija izplača, morajo izvozniki predložiti Zavodu za pospeševanje zun. trgovine v Beogradu naslednje dokumente:

a) francosko carinsko priznanico z označbo ocarinjene količine, b) fakturo, potrjeno od francoskega uvoznika, da je blago prevzel,

c) izjavo pooblaščenega denarnega zavoda, da je izvoznik vnesel v državo protivrednost izvoženega blaga, oziroma, da je opravičil uverjenje (potrdilo) o zavarovanju valute in kakšen znesek valute je vnesen v državo.

Najdaljši rok za predložitev teh dokumentov radi izkoristitve (izrabe) premije je šest mesecev od dne izdaje izvoznega dovoljenja.

V kolikor izvoznik izvozi večjo

Slovenia Transport

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah

Ocarinjenje

uvoznega in tovarnega blaga, po svojem car. posr. I. Kladniku, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

Števaloč carinske in fiskalne olajšave, priznane od francoske vlade, prodajati svoje proizvode na francoskem trgu po cenah, ki ustrezajo cenam na tem trgu.

III.

Določa, da bosta obe vladi delali na to, da se olajšajo transporti med obema državama, zlasti da bi se mogli vršiti po najnižjih cenah.

IV.

Ta sporazum je sklenjen za leto 1939. Stopi v veljavo 15 dni po podpisu glede vseh določil razen določbe v § I. A, ki se more začeti izvajati šele potem, ko francoski parlament odobri določbe, o katerih se v tem členu govori.

Sporazum se more avtomatično podaljšati za eno leto, če ni odpovedan pred 1. oktobrom. To določilo pa se ne nanaša na gornjo klavzulo pod I. C.

količino, kakor je označena na dovoljenju, mu za izvoženi višek ne pripada premija.

Prej navedene specialne takse se bodo plačevale s taksnimi znamkami zavoda, katere se bodo vsklale na dovoljenja v skladu s čl. 3. pravilnika o računovodstvu Zavoda.

Zainteresirani izvozniki naj predložijo prošnje za izvoz označenih vrst lesa in celuloze v Francijo in Alžir, za katere se hočejo koristiti s premijo, Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, ki jim bo izdal potrebno izvozno dovoljenje v soglasju s prednimi odredbami.

V prošnji morajo navesti te podatke:

1. točno ime in naslov,
2. točno ime in naslov francoskega uvoznika,
3. točno količino in opis blaga z označbo njegove kvalitete (vrste) in dimenzij,
4. prodajno ceno,
5. čas odpreme,
6. kraj natovorenja v državi in namembni kraj v Franciji in Alžiru,
7. našo carinarnico, po kateri se bo izvršilo izvozno carinjenje,
8. francosko carinarnico, po kateri se bo izvršilo uvozno carinjenje.

9. številko potrdila o zavarovanju valute za dotično partijo in ime pooblaščenega zavoda, ki je potrdilo izdal (to se lahko Zavodu naknadno sporoči, toda najkasneje takoj po odpremi blaga).

Te prošnje je treba kolkovati s takso din 10— po zakonu o takсах.

St. 6306/39.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje na dan 14. junija 1939 neposredno pismeno pogodbo za dobavo mehaničnega dela in okvirja za električni vtičnik in 2 vodilni vrvenici, za obratno upravo Zabuškova. Ostali pogoji pri podpisnem rudniku.

Državni rudnik v Velenju.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. maja navaja naslednje spremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

Kovinska podloga se je zvišala za 0'25 na 1917,6.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 71,65 na 463,6.

Vsota kovanega denarja se je zvišala za 5,49 na 302,15.

Znatno so padla posojila. Menična posojila so se sicer zvišala za 13,1 na 1781,2, zato pa so lombardna padla za 107,46 na 140,8, da so se skupno znižala za 94,3 na 1872,07.

Razna pasiva so se zmanjšala za 1,1 na 2088,07.

Obtok bankovcev se je znižal za 114,59 na 7274,3.

Obveze na pokaz so se znižale za 36,7 na 1589,9.

Razna pasiva so se zmanjšala za 9,0 na 284,2.

Skupno kritje se je zvišalo od 27'32% na 27'79%, samo zlato kritje pa od 27'17% na 27'64%.

Obrestna mera je ostala še nadalje neizpremenjena.

Skupščina Združenja denarnih in zavarovalnih zavodov za savsko banovino je sklicana za 31. maj.

Hranilnica primorske banovine je bila te dni znova vpisana v trgovinski register.

Narodna banka je izdala novo odredbo o poslovanju na borzi, da se namreč smejo terminske transakcije za izplačilo Berlin opravljati samo v višini dnevnih tečajev za promptno blago, to je po tečaju 13.80. Ker je bilo povpraševanje veliko in ni moglo biti v celoti krito, se je tečaj dvignil na 14 din. Ko pa je izšla nova odredba Narodne banke, ni bila zabeležena nobena terminska kupčija več.

Slovaško finančno ministrstvo izdeluje načrt za ustanovitev slovaške razredne loterije, ki se bo nekoliko razlikovala od prejšnje češkoslovaške.

Slovaška vlada bo v kratkem dala v promet nove slovaške kovance po 5 kron, ki so izdelani iz niklja. Vlada namerava v kratkem izdati tudi srebrne kovance po 10 in 20 kron. Ker ima vlada pravico, da izda kovance za 200 K na prebivalca, bo mogla vlada izdati skupno za 500 milijonov K kovancev.

Obtok bankovcev Francoske banke se je v predzadnjem tednu zvišal za 686 milijonov na 125,4 milijarde frankov. Še pred enim mesecem je znašal samo 120,3 milijarde. Skupno se je v enem letu povečal obtok bankovcev za 26 milijard frankov, in sicer predvsem zaradi zadolžitve države.

Po izkazu Madžarske narodne banke z dne 8. V. se je njen obtok bankovcev znižal za 32,9 na 826,6 milijona pengov, kovinska podloga pa se je povečala za 1,4, državni dolg pa za 1,1 milijona pengov. Kovinska in devizna podloga znaša skupno 224,8 milijona pengov.

Litavska banka je zvišala diskont od 5 na 7%, s čimer hoče prirediti odtok denarja, ki se je začel v marcu in aprilu. Ne bodo pa prizadeta od tega zvišanja obrestne mere kratkoročna kmetijska in izvozna posojila.

Zunanja trgovina

Romunska vlada je znižala premijo za izvoz pšenice od 9000 na 7000 lejev za vagon. Istočasno je odpravila 25% znižanje železniške prevoznine za izvozno pšenico.

Iz Bukarešte poročajo, da se je pri zadnjih pogajanjih trg. ministra Constantinesca v Rimu govorilo predvsem o večjih dobavah romunskega petroleja Italiji.

V Nemčiji se vedno bolj občuti pomanjkanje premoga ter so morali Nemci odstopiti že velike količine Waleskim rudnikom, da jih oni namesto njih dobavijo naročiteljem. Tako bi morala Nemčija dobaviti Braziliji 200.000 ton premoga, a je morala odstopiti del tega naročila angleškemu premogovniku.

Španija je ustanovila pri industrijskem ministrstvu poseben odsek za svinec, v katerem so tudi zastopniki proizvajalcev in trgovcev. Proizvodnja svinca je v Španiji tako nazadovala, da je morala svinec celo uvažati, čeprav je Španija na svinco zelo bogata.

V Washingtonu so se začela poljsko-ameriška trgovinska poga-

janja, ki ugodno potekajo. Poljska bo dobila celo vrsto ugodnosti, da bo mogla povečati svojo trgovino z Združenimi državami Sev. Amerike.

Dobički angleške letalske industrije, ki jih hoče vlada znižati, so po »Fin. News« dosegli približno 6 do 6½% prometne vrednosti in čisti dobiček podjetij 13 do 14%. Priznati se jim pa mora vsaj relativno močna amortizacija, ker se po oborožitvi proizvodnja ne bo mogla vzdržati na sedanji višini in

bi zgubile naprave tako vso vrednost.

Naročila ameriškega orožja in municije za evropske države so padla v aprilu na vrednost 3'9 proti 33 milijonom dolarjev v prvem četrtletju. Zaradi delne pomiritve se opaža tudi počasnejše sprejemanje blaga, deloma so pa države svojo oborožitev že dovolj spopolnile in ne dajejo novih naročil.

Mednarodna družba za nikelj v Kanadi je v prvem četrtletju dosegla 9'55 milijona dolarjev dobička

proti 8-12 v lanskem prvem četrtletju. Poraba niklja se je, kot trdi poročilo ravnateljstva, znatno znižala.

V Angliji je bila otvorjena prva tovarna za proizvodnjo sintetičnega petroleja s kapaciteto 50.000 ton.

Proizvodnja aluminija bo letos zelo napredovala, ker se za letala in avtomobile potrebuje vedno več aluminija. Zaloge aluminija hitro kopne. Računati je z dvigom cen.

Lesne cene po würzburškem dogovoru

Sporočili smo že, da nemški uvozniki že kupujejo v Sloveniji les na podlagi würzburških cen. Ker te še niso bile objavljene, temveč jih nekateri brez potrebe smatrajo za stvar, ki bi smela biti znana le nekaterim, objavljamo v naslednjem cene, kakor so bile dogovorjene med Stalno delegacijo lesnega gospodarstva v kraljevini Jugoslaviji in med Marktreinigung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft v Berlinu na zadnjem sestanku v Würzburgu.

Würzburški dogovor določa:

Za uvoz rezanega in tesanega lesa v Nemčiji veljajo še nadalje v Crikvenici dne 26. avgusta 1938. dogovorjene okvirne cene za sklepe, za katere se izda predlog za podelitev deviznega dovoljenja do 30. junija 1939. pri »Überwachungsstelle für Holz«.

Za sklepe, za katere se izda predlog za podelitev deviznega dovoljenja od 1. julija do 30. septembra 1939. pri »Überwachungsstelle für Holz« pa veljajo naslednje okvirne cene:

Rezani material poljubnega jugoslov. izvora

A. Smreka, jelka, čista in pol čista, ostrorobna, paralelno žagana:

1. Deske in plohi od 3 m do 6 m dolžine, povprečno 4 m dolžine:

a) 10 do 16 cm širine RM 50— do 56—.

b) od 17 cm širine dalje RM 56— do 62—.

2. Kralce 1 do 2'75 m dolžine, povprečno 1'70 m dolž., od 10 cm širine dalje RM 36— do 41—.

B. Grede, tramovi, dimenzijski les, les za gradbo vagonov, ostrorobni, paralelno žagani, brez gnile in razbitega pod 6 m, 6 do 9 m, čez 9 m dolžine pribitek za gradbeni les po spisku (Crikvenica) RM 2 za m³. Cena se določi po večji širini.

C. Late (remeljni) ostrorobno žagani, brez gnilega in razbitega

1. od 3 m dolžine naprej RM 31— do 34—.

2. pod 3 m dolžine RM 27— do 29—.

Cene se razumejo za m³ prosto suha jugoslovansko-nemška meja, prosto izvoza, ali fob jugoslovanska jadranska luka, vkrcano prosto izvoza.

C. Tesani trami, smreka, jelka od 8x8 cm debeline dalje in od 4 m dolžine dalje

1. za m³ prosto suha jugoslovansko-nemška meja, prosto izvoza RM 19— do 21—.

2. za m³ fob jugoslovanska jadranska luka, vkrcano, prosto izvoza RM 20— do 22—.

Rezani les slovenskega in hrvaškega izvora

Smreka, jelka, kakor padla od žage, brez gnilega in razbitega, ostrorobna, paralelno žagana

1. deske in plohi 3 do 6 m dolžine, s povprečno dolžino 4 m, od 10 cm širine dalje

a) za m³ prosta, suha jugoslovansko-nemška meja, prosto izvoza RM 32— do 35—,

b) za m³ fob jugoslovanska severno-jadranska luka, vkrcano, prosto izvoza RM 33— do 36—.

2. deske in plohi, le 4½ m dolžine, le 29 cm širine, za m³ suha, prosta jugoslovansko-nemška meja, prosto izvoza ali fob jugoslovanska severno-jadranska luka, prosto izvoza, vkrcano RM 37— do 40—.

3. les, sposoben za oblanje (Hobler) z najmanj 70% smreke, od 3 m dolžine dalje, 10, 12, 14, 16 cm ali 11, 13, 15 cm širine, za m³ prosta, suha, jugoslov.-nemška meja, prosto izvoza ali fob jugoslovanska severno-jadranska luka, vkrcano, prosto izvoza RM 35— do 39—.

4. 9 do 25 angl. čevljev in daljši, 4 do 7 angl. col širine ali po želji kupca še širše, od 7/8 angl. col dalje debeline:

a) za m³ prosta suha jugoslov.-nemška meja, prosto izvoza RM 34— do 37—,

b) za m³ fob jugoslovanska severno-jadranska luka, vkrcano, prosto izvoza RM 35— do 38—.

Ce se kupec in prodajalec drugače ne dogovorita, se dobavlja les pri vseh pozicijah v dolžinah od 25 do 25 cm rastoče.

Nepričakovani zagovorniki krošnjarstva

Malo odgovora nekim listom

Kdor ve, kako težko je spraviti v slovenske liste članke čisto stanovske vsebine, se mora naravnost čuditi, s kakšno vnemo so nekateri slovenski listi objavili znani članek krošnjarjev. Nehote dobi človek vtis, da so nekaterim listom krošnjarji posebno pri srcu ali še bolj pravilno rečeno, da boleljajo nekateri listi za silno animoznostjo proti trgovcem. Drugače te prostovoljne pomoči krošnjarjem res ne moremo razumeti.

Da gremo lepo po vrsti! Najprej je objavil »Domoljub« članek krošnjarjev v celoti s pripombo, da objavlja zato, da se sliši tudi druga plat zvona. Ta pripomba pa je bila samo prazen izgovor, ker »Domoljub« prve plat zvona sploh ni objavil. Objavil je le eno plat. (Pripominjamo pa, da je objavil članek krošnjarjev v celoti, tudi one njegove ostre stavke, ki v našem ponatisu niso mogli zagledati luč sveta.)

Zatem je objavil v krajšem izvlečku, a tudi s pripombo članek krošnjarjev »Slov. narod«, ki pa je nato objavil tudi krepak odgovor trgovca. Se pred tem je tudi »Trgovski list« obravnal s krošnjarskim člankom. Javnost je torej bila že dovolj poučena, kako je s krošnjarsko zadevo.

Kljub temu pa pride nato »Ponedeljsko jutro« in objavi kot edini članek v rubriki »Svobodna tribuna« znova krošnjarski članek. Mislimo, da je za našo javnost cela vrsta mnogo bolj potrebnih in zanimivih vprašanj, ki naj bi se

obravnavala v »Svobodni tribuni«, kakor pa krošnjarski članek. Že celo pa je čudno, kadar se objavlja tak članek, kakor je bil že v dveh listih odločno zavrnjen. Po žurnalističnih običajih se vendar tako stari članki ne objavljajo, razen če nimajo posebno veliko vrednost. O krošnjarskem članku pa tega pač ni mogoče reči.

Nato pa pripadja še »Domovina« in objavi en teden za »Domoljubom«, njenim glavnim konkurentom, krošnjarski članek, in sicer pod velikim naslovom »Druga plat zvona o krošnjarstvu«, kakor da bi njeni bralci kdaj slišali prvo plat! Če »Domovina« tako zelo greši proti žurnalističnemu pravilu aktualnosti, potem si pač ne moremo misliti, da bi krošnjarski članek zašel v list le po pomoti! Ne moremo drugače soditi, kakor da se je iz objave krošnjarskega članka pokazalo, ono staro kopito animoznosti proti trgovstvu!

Na podlagi dejstev moramo tako soditi, zlasti še, če pomislimo, da niso krošnjarji za vse te liste niti primeroma tako važni kot naročniki kakor pa trgovci. In če pogledamo v inseratni del »Domovine« in »Ponedeljskega Jutra«, potem vidimo pač inserate trgovcev, nikakor pa ne inserate krošnjarjev. Ali je torej upravičeno mnenje trgovcev, če vidijo v objavi krošnjarskega članka neprijateljsko razpoloženje proti trgovcem? Isti krošnjarski članek sta dobila tudi »Jutro« in »Slovenec«, a ga nobeden ni objavil. Ali to ne po-

trjuje znova pravilnosti sodbe trgovcev?

Ne pričakujemo, da bi slovenski listi enostransko zagovarjali stališče trgovcev, vendar pa nismo mislili, da bi mogli tako neprijateljsko nastopati proti trgovstvu. Kajti, če kje, potem je glede krošnjarstva pravica na strani trgovstva! Vendar ne gre, da legalno trgovino uničujejo nelegalni krošnjarji, ki ne plačujejo nikakih davkov, ki ne prevzemajo nobene odgovornosti za blago, ki ga prodajajo. Najgrše vrste sušmarstva je krošnjarstvo in kdor to zagovarja, ta je izgubil čut za pravico in red.

Še zlasti pa niso zaslužili slovenski trgovci, da bi se njih življenjski interesi tako prezirali. Ali je sploh v Sloveniji še bila kakršna kulturna ali socialna akcija, da je ne bi podprli tudi slovenski trgovci? Kdaj pa so to storili tudi krošnjarji? S čim pa so si ti zaslužili takšno dobrohotnost nekaterih slovenskih listov?

Ni se zato čuditi, če so slovenski trgovci z velikim ogorčenjem konstatirali, da smatrajo nekateri listi za potrebno, da prevzamejo vlogo zagovornikov krošnjarjev proti legalnim trgovcem. Slovenski trgovci si bodo to dobro zapomnili in se znali po tem tudi ravnati!

Naprodaj je polno zaposlena opekarna. Pojasnila daje Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

Zveza trgovskih združenj sporoča

Pripravljajte se za občni zbor Zveze, ki bo dne 17. in 18. junija v Murski Soboti.

Vsak občni zbor Zveze je bil vedno tudi močna manifestacija solidarnosti in enotnosti slovenskega trgovstva. Letos je takšna manifestacija še zlasti potrebna, ker smo v svojem notranjem državnem življenju na pragu novih in važnih dogodkov. Ko se bodo na novo urejale naše notranje razmere, se mora slišati glas slovenskih trgovcev močno in jasno. Zato mora biti občni zbor Zveze učinkovita manifestacija!

Udeležba na občnem zboru Zveze pa mora biti še iz drugega razloga prav posebno odlična. Kajti Zveza je sklicala letos svoj občni zbor v Mursko Soboti, da pokaže simpatije slovenskega trgovstva za naše Prekmurje. Slovensko trgovstvo hoče z lepo udeležbo na občnem zboru Zveze v Murski Soboti poudariti svojo zahtevo, da se več stori za napredek našega lepega Prekmurja.

Isti dan, ko se začne manifestacijski občni zbor Zveze, se začne tudi Prekmurski teden, ki bo s svojimi raznovrstnimi prireditvami odkril vsem pravo sliko Prekmurja. Vzrok več, da se brez izjeme vsi delegati udeležijo občnega zbora, a da ga obiščejo tudi vsi drugi trgovci.

Kdor je stanovsko zaveden in nacionalno čuteč trgovec, ta se letos udeleži občnega zbora Zveze trg. združenj!

Od 17.—19. junija ne bodo zasedali davčni odbori

Pomočnik finančnega direktorja je sporočil Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani, da od 17. do 19. junija ne bo nobenih sej davčnih odborov, da se morejo vsi člani davčnih odborov udeležiti občnega zbora Zveze. Pazljivosti g. pomočnika se zahvaljujemo.

Osrednji lesni odbor

Je na svoji seji dne 16. maja razpravljala o osnutku lesnih uzane Ljubljanske borze za blago in vrednote. Svoje razprave o osnutku bo zaključil na seji dne 24. maja, nakar bo takoj sklicana plenarna seja osrednjega lesnega odbora, da potrdi sklepe ožjega odbora glede uzane in da razpravlja o drugih vprašanjih.

Tečaj za trgovske potnike

Na naš zadnji poziv se je zopet prijavilo nekaj udeležencev za tečaj trgovskih potnikov, ki ga pripravlja Zveza trg. združenj. Še vedno pa je število udeležencev premajhno, ker bi bili stroški prireditve udeležbi previsoki.

Zato znova pozivamo vse, ki bi se hoteli izobraziti za trgovske potnike in zastopnike, da se prijavijo Zvezi, da se more tečaj čim prej prirediti!

Velika pasivnost bolgarske zunanje trgovine

Po podatkih gen. direkcije statistike se je razvijala bolgarska zunanja trgovina v marcu zelo neugodno. Uvoz je znašal 483,9 milijona levov proti 366,9 milijona v februarju in 442,6 milijona levov v marcu 1938. Izvoz pa je v marcu padel na 262,8 milijona levov proti 319,3 milijona v februarju in 500,3 milijona v marcu 1938. Zunanja trgovina Bolgarske je torej bila v marcu pasivna za 221,1 milijona, dočim je bila v februarju le za 47,6, v marcu 1938 pa celo aktivna za 57,6 milijona levov.

Trgovinska bilanca Bolgarske se je tako zelo poslabšala predvsem zaradi prevelikega uvoza iz Nemčije. Proti Nemčiji je namreč bila Bolgarska v marcu pasivna za 179,1 milijona levov.

Davčni svetovalec

Plačevanje telefonskih naročnin

>Blejece. — Vprašanje: Pošta zahteva, naj plačam naročnino za telefon po poštni položnici Poštne hranilnice. Tudi pri pošiljanju mesečnega obračuna za govorilne pristojbine zaračuna pošta vedno din 1.— porta. Ali sem dolžan pošiljati naročnino po poštni položnici, ali je pravilno, da mi pošta zaračunava porto?

Odgovor: Kako se zaračunavajo redne telefonske naročnine, določa razpis direktorije pošte in brzojava D št. 86035/V ex 1931 z dne 7. oktobra 1931. Po tem razpisu pošlje direktorija pošti račune in računom priloži izpolnjene, a ne podpisane pobornice in jih opremi z dnevnim pečatom, zneske pa izterja. Vse izterjane naročnine mora pošta brezpogojno še isti dan, ko so bile vplačane, vplačati s položnico na čekovni račun št. 10201. Dolžnost plačati izterjano naročnino na pošto položnico zadane torej pošto, ne pa stranke. Po našem mnenju torej pošta ni imela prav, da je odklonila plačilo v gotovini. — Glede druge zadeve (dostave mesečnih obračunov) pa je merodajen novi čl. 101/3 telefonskega pravilnika iz l. 1936, ki določa v točki 4, da se morajo mesečni obračuni dostavljati naročnikom v navedenem pismu z enkratno portno takso (v lokalnem prometu) 1 din.

Ali morajo trgovci in obrtniki, ki sami potujejo, plačati poseben davek?

G. I. M. v K. — Vprašanje: Za svojo firmo sam potujem kot trgovski potnik in si nisem na jasnem, ali in kateri davki me za to zadenejo.

Odgovor: Ako lastniki trgovin ali proizvajalnih obrtov, ki plačujejo za svojo trgovino ali obrt pridobnino, potujejo po svojih poslih kakor trgovski potniki ali agenti, niso dolžni za to poslovanje plačati letne karte za din 1000.—. Njihovo poslovanje ni samostojno; zavezano kakemu davku, ampak se smatra, da je pokrito s pridobnino, ki se jim od njihovega obračila itak predpisuje. Za nje že zadostuje, ako s potrdilom davčne uprave ali z davčno knjižico dokažejo, da redno plačujejo pridobnino že za svoj obrat.

Poštna hranilnica ni dolžna dati podatkov davčni upravi

G. V. L. v M. — Vprašanje: Za svoje ravnanje bi rad vedel, ali dobi davčna uprava o prometu, ki se opravi po podružnici Poštne hranilnice, kake podatke.

Odgovor: Poštne hranilnice in njene podružnice se smatrajo za kreditne ustanove in kot take niso dolžne dati kake pojasnila davčnim upravam o prometu, ki se opravi preko njih. Pač pa dajejo ta pojasnila pošte in nekatere davčne uprave imajo o plačilih, ki jih izvrše pri pošlah, natančne seznane. Davčne uprave smatrajo, da Poštne hranilnice in podružnice same niso dolžne dati podatkov, da pa od posredujočih pošt morejo zahtevati tudi podatke o prometu Poštne hranilnice, kolikor se razvija preko njih. Vendar to stališče ni točno. Po čl. 33. zakona o poštno-hranilnem prometu morajo tudi posredujoče pošte varovati poslovno in uradno tajnost. Po zakonu je tudi njim strogo prepovedano, da bi dajale kakršne koli podatke o imenih vložiteljev ali onih, ki vplačujejo, o vložnih in vrnjenih zneskih ali o višini imovine.

Trgovskemu naraščaju!

Preizkusite svojo delavnost in svojo silo!

Na starem grškem templju je bil zapisan kot višek modrosti rek: Spoznavaj sebe! Več ko tisoč let je star ta nauk, a še vedno pravilen, kar nam življenje vsak dan potrjuje. Kako mnogim se je vsako delo ponesrečilo, ker so precenjevali svoje sile! Kako mnogi pa bi mogli dostikrat doseči velik uspeh, če ne bi sebe podcenjevali! Zato je važno, da vsakdo najprej pravilno preceni svoje sile in šele potem naj se loti posla. In če je pravilno sebe precenil, bo posel tudi uspešno dokončal.

Posebno za začetnike je važno, da se ravna po tem zlatem pravilu. Ne obljublja več, kakor kdo zmora. Ne obljublja šefu stvari, ki jih ne morete izvršiti. Stokrat bolje je obljubiti manj, kakor kdo more storiti, pa potem presenetiti z večjim delom. Večja obljuba, kakor je storjeno delo, razočara in vzbuja nejevoljo, manjša obljuba, kakor je storjeno delo, pa prijetno preseneča in ustvarja zadovoljstvo. Vseeno je pri tem, če je bilo v prvem primeru izvršeno delo tudi večje ko v drugem. Ljudje, ki preveč obljublja, niso nikdar priljubljeni.

Zato se tudi ni dobro hvaliti z znanjem, ki ga človek nima. Kdor ne zna res dobro tujega jezika, naj ne govori, da ga zna. Naj pove odkrito, da ga zna le za silo in ne bo spravljal v zadrego sebe in šefa. Kaj bi n. pr. bilo, če bi napisal važno pismo — in katero ni važno — kdo v jeziku, ki ga ne obvlada! Nakopal bi sramoto svojemu šefu, sebi pa nakopal odpo-

ved. Ni sramota, če človek tega ali drugega tujega jezika ne zna, sramota pa je, če se dela, da ga zna, a se njegovo neznanje kasneje razkrije. Ljudje mu potem sploh ne bodo verjeli, niti da zna stvar, ki jih resnično zna.

Treba je poznati svoje znanje in svoje sposobnosti. Zato je treba svoje sposobnosti tudi večkrat preizkusiti, in sicer sam pred seboj, ne pred drugimi. To nikakor ni tako težko, kakor bi kdo mislil prvi hip. Samo objektivno preudarite, kako delate in vprašajte se, če ne bi mogli narediti bolje in če ne bi mogli z večjo vneto biti pri delu. In hitro boste spoznali tako svoje napake ko svoje prednosti. Seveda pa mora biti človek sam sebi strog sodnik, ki se ne izgovarja vedno le na druge ali ki išče povsod izgovor, samo da mu ni treba priznati lastne lenobe.

Človek mora spoznati sebe, ker potem ima tudi vse drugačen nastop. Kdor je svoje sile preizkusil, ta more nastopiti samozavestno, ta ve, da bo postavljeno nalogo tudi rešil in izvedel. Kdor pa sebe ne pozna, kdor ne ve za svoje sposobnosti, ta bo vedno kolebal, ta bo s svojo neodločenostjo sam sebi jemal ugled, ta bo ostal na manj važnih mestih, ta bo zaostal za drugimi.

Mnogo pove to, da je stari pregovor Grkov obdržal skozi 2000 let svojo veljavo. Zato spoznavajte sebe, zato pravilno presodite najprej svoje zmožnosti, znanje in delovno silo in šele potem se lotite posla!

Lekcija

>Hrvatskega dnevnika<

>Hrvatski dnevnik< je objavil notico, v kateri pravi: >Mnogi slovenski trgovci, ki imajo poslovne zveze s hrvatskimi kraji, reklamirajo svoje blago in pošiljajo sem svoje cenike, kar je popolnoma naravno in čemur ni mogoče ugovarjati. Ne bi se moglo ugovarjati niti v primeru, če bi pošiljali svoje cenike v slovenskem jeziku, ker mi ta jezik v glavnem razumemo. Če pa hrvatski interesi katere besede ne bi razumeli, bi pač imeli od tega škodo le slovenski trgovci. Nikakor pa ne razumemo, zakaj pošiljajo slovenski trgovci reklamne ponudbe in cenike s sto odstotno srbskimi besedami. Namesto >parče< se more prav tako lepo reči >komad<, namesto ekavščine pa se more prav tako uporabljati ijekavščina. Zato bi priporočali slovenskim trgovcem, da pišejo svoje ponudbe, če jih pošiljajo v hrvatske kraje, v slovensčini ali hrvaščini.<

Stališče >Hrvatskega dnevnika< ni mogoče ugovarjati. Ljudje so danes občutljivi in kdor je bil le malo časa v Zagrebu ali v Beogradu, ta ve, kako zelo pazijo v obeh mestih, če se jim govori v pravi hrvaščini ali pravi srbsčini. Trgovci mora s to občutljivostjo računati in zato mora pošiljati v Beograd ponudbe in pravi srbskimi, v Zagreb pa v hrvaščini, kakor jo hoče Zagreb. Kdor pa tega ne zna, naj piše lepo po slovensko, ker vsaj ne bo žalil svojih odjemalcev. Saj je tudi vsak slovenski trgovec razžaljen, če prejme ponudbo od tuje firme v spakedrani slovensčini!

Kar je preveč skrito, se ne more prodati

Ni mogoče vsega, kar nudi trgovina, razstaviti v izložbi. Mnogokrat se odloči kupec za nakup šele v trgovini sami, ko vidi predmet, ki mu ugaja ali ki mu je potreben. Zato mora biti tudi trgovina nekakšna povečana izložba, ki vabi obiskovalca k nakupu.

Obiskovalcem pa je treba pokazati zalogo ne le večjih stvari, temveč tudi manjših.

Tudi gumbi za ovratnike in manšete se morejo prodati, če se pokazuje obiskovalcem na primeren način. Le malokateri človek je s svojimi gumbi popolnoma zadovoljen in v promet prihajajo vedno novi gumbi, vsak s svojo prednostjo. Neki trgovec je razstavil gumbce, v vsaki skatlici gumbce iste vrste, na vsaki skatlici pa je bila označena cena gumba. Nič ni bilo treba ljudi opozarjati na te gumbce, temveč sami so si jih izbrali in jih kupovali.

Kar je skrito očem kupca, tega kupec tudi ne more kupiti. Zato poskrbite, da bo obiskovalec trgovine videl, kaj vse prodajate in vaš promet se bo povečal.

mestnih svetnikov zavrnjen ter odstavljen z dnevnega reda.

Turška podmornica »Atilaj<,< ki je prva bojna ladja, ki se je zgradila v Turčiji, je bila ta teden slovesno spuščena v morje.

Veliki italijanski listi izkazujejo za preteklo leto velik deficit. Tako izkazuje »Giornale d'Italia« pri glavnici 3.15 milijona 1.37 milijona lir deficit, rimski dnevnik »Tribuna« izkazuje deficit v višini 2.58 milijona lir, milanska »Stampa«, ki ima 5 milijonov lir glavnice, je povečala svoj predlanski deficit v višini poldruga milijona lir še za nadaljnjih 500.000 lir.

Italijansko ministrstvo je uvedlo silno strogo kontrolo cen za usnje. Vsaka trgovina s čevlji mora imeti na zalogi tri tipe cenjenih čevljev.

V Angliji se je prijavilo zadnji mesec 5665 pilotov, za 3000 več kakor prejšnji mesec.

V tvornici dinamita v Gugenheimu pri Gradcu je nastala eksplozija, 4 delavci so bili ubiti.

Nova pšenica se prodaja po 130 din

Med trgovci so bile te dni sklenjene prve kupčije za novo pšenico. Za pšenico Tisa-Begej je bila dosežena cena 130 din za 100 kilogramov.

Izgledi za novo žetev so se zelo popravili, kar je tudi vplivalo na cene za novo pšenico. V nekatere kraje je sicer pšenično klasje bolj redko, vendar pa se računa, da bo letošnja žetev pšenice povprečno dobra v vsej Jugoslaviji.

Lanska žetev je bila ocenjena na 300.000 vagonov. Od te količine je ostalo še 20 do 30 tisoč vagonov pšenice. Ta rezerva se bo deloma še izvozila, deloma pa bo počakala na novo žetev.

Tendenca za staro pšenico je slaba. Cena se giblje za potiško okoli 140 din za 100 kg, franko vlačilec. To je cena, ki jo plačuje tudi Prizad. Vagonsko blago je dražje za 6—10 din, oz. za 600 do 1000 din pri vagonu.

Ponudbe tujega blaga

37 — Oslo: stroji za izdelavo teniških reketov;

38 — Hamburg: zemlja za beljenje, tvorniška oprema za proizvodnjo aktivnega olja, zdravila, asfalt, bitumen, izolacijska sredstva, mila, surovine za milarne, surovine za izdelavo kavčuka.

Sejmi

21. maja: v Vidmu ob Savi.

22. maja: v cistercijskem samostanu v Stični, Tržišču, Vinici, Grahovem, Rajhenburgu, Velenju, Poljčanah, Središču, Zidanem mostu.

23. maja: v Kamniku, Laškem, Mariboru, Ormožu, Ljutomeru, Sv. Petru pod Sv. gorami, Rakičanah, Dol. Lendavi, Martjancih.

24. maja: v Žirovnici, Novi vasi, Celju, Trbovljah.

25. maja: v St. Rupertu, Vel. Lašah, Mali gori pri Kočevju, Mengšu, Radečah pri Zid. mostu.

Radio Ljubljana

Sobota 20. maja, 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Nove umetnine v cerkvah kamniškega okraja (Fr. Zen) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Doktor Julije Bajamonti, narodnjak XVIII. stol. — 19.50: Ples z bakljami (plošče) — 20.00: O zunanji politiki (doktor Alojzij Kuhar) — 20.30: Slovenski humoristi: Vesel večer z Damirjem Feiglom — Rokopis pripravil Niko Kuret, izvajajo člani radijske igr. druž. — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja 21. maja, 8.00: Plošče — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve — 8.45: Verski govor (Jože Jagodic) — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Kitaristi trio (Prek Stanko, Privšek Josip, Slovnik Maks) — 10.30: Koncert radijskega orkestra — 12.00: Plošče po željah — 13.00: Napovedi — 13.20: Pevski zbor »Sava« in citraški trio »Vesna« — 17.00: Kmet. ura: Izbor in pridelovanje fižola (ing. Mikuž) — 17.30: Veselo popoldne: Veseli godei in plošče — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Gasilstvo — narodna organizacija (Pavel Japelj) — 19.50: Prenos šmarnic iz trnovske cerkve — 20.30: Pevski in orkestralni koncert, Sopran solo: Elza Buchal, radijski orkester. Dirigent: D. M. Šiljanec — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek 22. maja, 12.00: Mojstri harmonike (plošče) — 12.45: Poročila in napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravniška ura: O psihiopatiji (dr. B. Magajna) — 18.20: Korošci pojo (plošče) — 18.40: Kulturna zgodovina koroških Slovencev (prof. Lojze Potonik) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Ideal človeka-junaka v naši narodni poeziji — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Koncert komornega tria (Franca Ornikova, Cenda Šedlbauer, Marjan Lipovšek) — 20.45: Citraške točke (plošče) — 21.15: Iz jugoslovanskih oper (radijski orkester) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Pevski zbor »Zarja« iz Tarna.

Likeri vodeča znamka

Doma in po svetu

Narodni poslanec dr. Sigismund Čajkovac je govoril na skupščini HSS v Vinkovcih, da mora priti do sporazuma, ker zahteva to interes države. Tako je!

Za predsednika in voditelja hrvatskih nacionalistov (ekstremnih) je bil izvoljen dr. Buč. V svojem poročilu je dr. Buč naglasil, da hrvatski nacionalisti nikakor ne morejo zaupati onim, ki se zaradi nezdravih razmer nahajajo na vodstvu hrvatskega naroda.

Kot direktor »Hrvatske straže« je odstopil dr. Janko Šimrak. »Vreme« komentira njegov odstop ter pravi, da je odstopil, ker je bil velik del hrvatskih katolikov z doktorjem Šimrakom nezadovoljen, zlasti pa nadškof dr. Šarič. Nezadovoljni hrvatski katoliki da so grozili, da bodo začeli izdajati nov hrvatski katoliški dnevnik, in to da je bil vzrok demisije dr. Šimraka. Sedaj se bo »Hrvatska straža« reorganizirala.

Minister za gozdove in rudnike je z odobrenjem ministrskega sveta predpisal novo uredbo o organizaciji in delu Šipada. Z novo uredbo je baje postavljeno poslovanje šipada na strogo komercialno in strokovno podstavo.

Predsednik trgovinske zbornice v Zagrebu dr. Krasnik je obiskal trgovinskega ministra ter ga opozoril, da bo zaradi dajatev po novem sanitetnem skladu silno trpel tujski promet, ker so te dajatve mnogo previsoke, hoteli pa z dajatevami itak že preobremenjeni.

V soboto se začne v Zagrebu na pobudo osiješke zbornice konferenca vseh hrvatskih zbornic. Na konferenco so povabljene zbornice iz Splita, Zagreba, Osijeka in Dubrovnika. Konferenca bo razpravljala o skupnem nastopu vseh teh zbornic v vseh vprašanjih, ki se tičejo hrvatskega gospodarstva. Nadalje bodo razpravljali o stališču proti dosedanjim kreditni politiki državnih denarnih zavodov. Na dnevnem redu so tudi devizna politika Narodne banke, delovanje Prizada ter njegova izvozna politika.

Zbornica za TOI v Podgorici bo v nedeljo, dne 21. maja svečano

posvetila svoj novi dom v Podgorici.

Kongres vojnih invalidov iz vse države bo v avgustu v Beogradu. Združenje vseh Jugoslovancev je bilo ustanovljeno v Carigradu. Na čelu društva je Avgust Peretić, direktor podruž. Holandske banke.

Tisočlansko deputacijo je poslala Subotica v Beograd, da prepriča preselitev železniške direktorije in drugih železniških uradov iz Subotice. V deputaciji so tudi trije narodni poslanci. Preselitev direktorije ni mogoče več preprečiti, ker se je ta že preselila. Izgleda pa, da bo dosegla deputacija neke uspehe.

Angleška kraljevska dvojica je bila slovesno sprejeta ob desetih dopoldne v Quebecu. Na obrežju je pričakovalo kraljevsko dvojico 50.000 ljudi. Ze prej pa so pozdravljali kanadski kmetje ob obali kraljevske dvojice z glasnimi in navdušenimi klici: Vive le roi! Ko se je kr. dvojica izkrcala, jo je množica navdušeno pozdravljala. Oficialno pa je pozdravil angleškega kralja in kraljico guverner pokrajine ter zlasti naglasil vdano francoskega prebivalstva angleški vladarski hiši. Kralj se je nato zahvalil v francosčini. Zvečer je na banketu dejal angleški kralj med drugim: Smatram, da je ta trenutek zgodovinski, ker je to prvič, da je britanski vladar prišel čez Atlantski ocean. To je tudi prvi obisk britanskega vladarja britanskim čezmorskim dominijom. Govoril je nadalje o pomenu Kanade za britanski imperij.

Romunski kralj Karol in prestolonaslednik Mihail sta darovala za narodno obrambo Romunije 5 in pol milijona lejev.

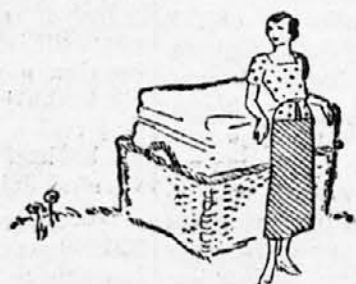
Madžarski regent Horthy je odredil, da se stalna delegacija Madžarske pri Zvezi narodov spremeni v generalni konzulat.

Uradno se demantira vest, da bi se ob obisku nizozemske kraljice v Bruslju sklenila vojaška zveza med Belgijo in Nizozemsko.

Francoski finančni minister Reynaud je izjavil v finančnem odboru parlamenta, da Francija zaenkrat ni pristala na pogajanja o dovolitvi posojila Španiji.

Na seji mestnega sveta v Olomuču je predlagal zastopnik čeških fašistov, da se črta dr. Beneš iz seznama častnih občanov mesta. Predlog pa je bil z veliko nejevoljo

Lepo in dobro
ohranjeno perilo,

če vzameš vedno
SCHICHT^{ovo}
TERPENTINOVNO MILO
...in zagotavlja žensko hvalo

Manufakturna veletrgovina
F. Hrehorič

LJUBLJANA
Tyrševa cesta 28

Najugodnejši nakup

Vseh vrst VOLNE, za ročna dela in strojno pletenje,
BOMBAŽA, SVILE, NOGAVIC, ROKAVIC, PLETENIN,
raznega PERILA itd.

Vam nudi v stalno veliki zalogi
trrdka

KARL PRELOG, Ljubljana
ENGROS: Gosposka ul. 3

BIRMANSKA DARILA

ure, zlatnina, srebrnina in optični
predmeti po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar, LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA ŠTEV. 36

Medič-Miklavc
TEKSTILNA INDUSTRIJSKA DRUŽBA Z O. Z.
Ljubljana

TKALNICA
BARVARNA
APRETURA
VOLNENE TKANINE
VUNSTRA TKANINE

Damski modni izdelki

šumeča limonada
v tabletah po 50 p
Proizvod Unio družba Maribor

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE**

reg. zadr. z o. zav.

**LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6**

Nudi po izredno nizkih
cenah: Salda konte, štra-
ce, jourmale, šolske zvez-
ke, mape, odjemalne
knjižice, risalne bloke
itd.

Poročajte vedno o vseh
važnejših dogodkih svojega
kraja »Trgovskemu listu«!

**AKCIJSKA DRUŽBA ZA KEMIČNO INDUSTRIJO
LJUBLJANA**

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!
1-2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

istega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

OSVIT D.D.

INDUSTRIJA KOVINASTIH, KEMIČNIH IN PIROTEHNIČNIH PROIZVODOV

Beograd

PISARNA: POENKAREOVA 28. TOVARNA: KRALJA ALEKSANDRA 435
TELEGRAMI: PIROMETAL BEOGRAD — TELEFON: 25-674 IN 24-874
Čekovni račun pri Poštai hranilnici št. 52.954

Izdeluje v prvovredni kakovosti po najnižjih cenah:

jedilne pribore iz aluminija,
razne proizvode iz umetne smole (bakelita),
čudežne sveče (rakete) za božična drevesca,
zamaške za otročje puške,
„Amorce“ pokalice za otročje puške
v obliki konfetov in v zavitkih.

TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STEKLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH
KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN
OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidor

katero vsled kemičnih sestavin vse te predmete
ČISTI, POLIRA, OHRANI,
DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

Ustanovljeno 1850

Zaloga vseh vrst stekla,
porcelana in keramike.
Stavbno in umetno ste-
klarstvo. Specialna zaloga
in okvirjenje slik

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 4

Telefon 33-80

PROMETNA BANKA D. D.

V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2
Telefon 21-49

Ugodni trgovski krediti
Eskompt menic — Nakazila
v inozemstvo

Stare in nove vloge izplačuje brez
vsake omejitve

Obrestovanje vlog od 4% do 5%